

Зміст

Вступ	5
1. Влада і політика	11
Марність боротьби з розпадом	16
Розпад «великого Ми»	20
Розплата за вестернізацію	23
Глобалізація та світовий глум	26
Поклик Ктулху і майбутнє політики	27
2. Криза цивілізації	31
Вишуканий труп економізму	34
Ліквідація праці чи ліквідація капіталу?	40
Порно й політика	46
Що приховує сексуальний скандал?	48
Голос політичного фантазму	51
Порнополітичне «щось»	54
Narciss & Narcos: примусова наркотизація	56
3. Нарцисична матриця	61
Основні риси нарцисичної особистості	62
Два погляди на проблему нарцисизму	66
Нарцисична матриця і відтворення «браку»	68
Походження нарцисичної матриці	71
Приклад 9/11	72
Нарцисичні спільноти	74
Критерії нарцисичності спільноти	75
Спільноти розсіяні та ситуативні	79
Нарцисичне переродження	81
Трансгуманістична спрямованість	83
Нарцисизм у релігії	84
Уявлення про Бога	86
Збочені практики	88
Нарцисизм у політиці	89
Націоналізм	90
Глобалізація: оргія нарцисизму	93
Олігархія у яйці неолібералізму	94
Суспільство споживання	96
4. Непристойне	98
Криза релігії і сповзання в непристойність	102
Непристойне сексуальності та порнографія	105
Непристойне влади	107
5. Брутальні практики	110
Дресура персоналу	110
Узаконена жорстокість	111
Надмірна дисципліна	112
Медичний садизм і помилки	113
Бюрократизм і корупція	114
Катування та звірства: ексцес танатоса	114
Похмура насолода	119
6. Лики помсти	122
Місце помсти	124
Форми помсти	127

Помста низька і піднесена	130
Фантазми помсти	134
7. Інвазія гламуру	137
Зв'язок гламуру і нарцисизму	138
Гламур як дискурс	140
Дещо	142
Плебс і уречевлення	144
Падіння — піднесення	145
Блиск і пітьма. Потяг — відторгнення	147
Метаморфози тіла й особистості: метросексуал, вампір, комаха	148
Хвороба, розпад, смерть	153
Гламуризація політики та публічного простору	156
Влада порожнечі	158
8. Нарцис і постлюдина	161
Версії Менсона	161
Перемога краси, триумф неподобства	164
Від «великої жратви» — до «оранусу»	166
Нарцисизм і гомосексуалізм	169
Два види «маніякальності»	173
9. Метаморфози фатальної жінки	178
«Об'єкт бажання» й універсалізація «моторошного об'єкта»	179
Чарівність неможливості	180
Трансформація інтимності й повсякденності	182
Заборона на справжнє задоволення: похмура радість	183
10. Віртуальне і реальне	185
Інший у віртуальному спілкуванні	187
Знищення Іншого	188
Денді та «нібито»	189
Парадокс гіперреальності	192
Гумор в Інтернеті	193
Гумор нарциса	195
11. Бритва «Ego cogito»	198
Катастрофа Оккама	199
Зачарованість собою	203
Вигнання Бога	205
Забуття буття	207
Християнство і відтворення «браку»	208
Розсіювання суб'єкта й антропологічний глухий кут	210
12. Космос	215
«Розщеплення» космосу	216
Криза науки і боротьба космології	219
Західна наукова космологія	221
Ведична космологія	223
Буддійська космологія	224
Космологія Урантії	225
Інші версії	226
Окультині уявлення	227
Космос «браку» і насолоди	229
Замість висновку. Спокуса забуття	232
Література	235
Іменний покажчик	236
Про автора	239

ВЛАДА І ПОЛІТИКА

Влада і політика є нероздільними. Коли ми говоримо про владу, то зазвичай маємо на увазі державну машину — уряд, поліцію, армію, суд... А політика? Який асоціативний ряд пов'язано з нею? Корупція, закулісні змови, махінації, моральний розклад, розкішні автомобілі, особняки, яхти, бізнес-джети, «відкати», офшори, підкуп виборців, брехня, хитрощі та цинізм. Деякі оглядачі навіть вважають, що політика «померла». Цікаво, що влада при цьому нікуди не дівається, вона була і залишається могутнім магнітом, який притягує жадібних і безпринципних кар'єристів. У цьому немає нічого нового, так було *ab antiquo* — мало не від початку часів. Але чому, власне, сформувалося уявлення про політику як про щось загниваюче, що розпадається?

Навряд чи можливо з точністю встановити, коли саме це сталося, незважаючи на спокусу знайти відповідь і кардинально вплинути на загадку. Однак перелічимо головні симптоми. Перший із них — **дроблення і нестабільність політичних утворень**. Стрімке збільшення кількості політичних партій, їхню нечисленність і некерованість, зростання сепаратистських і радикальних настроїв ми вже давно звикли сприймати як даність. Здавалося б непорушні парламентські партії розсипаються на очах і безслідно зникають. Натомість виникають нові партійні структури, укрупнюються, подаючи примарні надії на «довгожителство», і так само раптово розпадаються. У країнах Середземномор'я з кожною зміною уряду до парламенту приходять і нова «партія влади», яка згодом без особливого шуму зникає. Згадувати покійні структури вважається моветоном — сама думка про це не дає можливості бодай частково сподіватися на надійність політичних проектів, які безперервно виникають і згасають.

Іронія полягає в тому, що епіцентром розпаду у Європі стала Бельгія, де базуються керівні структури Євросоюзу. Ця країна вже багато

років поспіль намагається розділитися на Фландрію та Валлонію. Аналогічний процес зачепив і Велику Британію, від якої прагне дистанціюватися Шотландія, при цьому не йдучи остаточно. Бунтівні регіони неначе «застрягли у дверях», торгуючись, маніпулюючи силами тяжіння й відштовхування, але при цьому уникаючи остаточної рішень, тобто відповідальності.

У країнах Латинської Америки політична стабільність після десятиліть пугчів і переворотів, мала б просто підозрілий вигляд. Зазвичай західні аналітики вважають причиною нестабільності у країнах на південь від США незрілість і «перехідний характер» їхніх політичних систем, які, усе ж таки, нібито розвиваються в напрямку стабілізації та двопартійності. Про хронічний характер цієї нестабільності заговорили лише недавно (завдяки працям американських політологів Л. Вея і К. Левицького), коли остаточно з'ясувалося, що більшість країн континенту навіть не думають про перехід до «західної» моделі.

Це ж саме можна сказати про багато країн Африки та Азії. Після півстоліття транзитологічних сподівань і обіцянок там перехід до демократії так і не відбувся, натомість визріла безліч різновидів націоналізму і національних ідентичностей, які зі зброєю в руках відстоюють право на самовизначення. Курди, баски, бойовики нової ІРА, чеченці та палестинці — лише найбільш відомі приклади використання політичної нестабільності заради неї самої, що супроводжується створенням альтернативних державі владних структур. Жебрацькі околиці та багаті міста, прикордонні регіони, клани та корпорації прагнуть жити за власними законами, часто підкреслюючи свою автономність створенням символів, які лише сотню років тому могли належати тільки державі: гімнів, прапорів, системи нагород або особливої форми покарань.

Другим симптомом є **зміщення сил дроблення та сепаратизму** — вони, якщо можна так висловитися «ідуть униз», у дополітичну сферу. Із цим пов'язане і зрушення в мотивації. Наявним є не зіткнення цивілізацій, не боротьба двох світових таборів або різнорідних геополітичних інтересів, і вже, звісно, не боротьба ідей. Розкладання, атомізація своєї або чужої держави, злам глобального статус-кво не входить до планів правителів, — навіть якщо вони мають таку можливість. Прикладом може служити розпад Радянського Союзу, який створив для США більше проблем, аніж вигод. Політичну боротьбу змінила до- або навколополітична боротьба, яку часто приймають за підкилимну метушню або інтриги.

Але якщо світова політика зосереджується на отриманні торгових преференцій, доступі до технологій або ринків, чи може в ній зберегтися елемент Символічного¹, дещо «непрозоре»? Незмінним супутником сепаратистських рухів був і залишається тероризм, що видається глобальними медіа за породження абсолютного зла і безумства тих чи інших лідерів, що не піддається ніякій рефлексії. Насправді проблема тероризму є не настільки складною: останніми «ідейними терористами» були бойовики «червоних бригад», що діяли у Європі в 1970-х роках. Сучасний тероризм позбувся ідеологічного баласту: терор баскських сепаратистів, палестинців, «тигрів визволення Таміл-Іламу» або Аль-Каїди більше не несе ніякого сенсу, крім жаги прямої насолоди актами насильства та руйнування. Сценічна механіка сучасного тероризму, який перетворився на криваве відгалуження шоу-бізнесу, демонструє, що політика як сфера боротьби громадських альтернатив припинила існування. Іракські снайпери відстрілюють голови американським солдатам, виставляючи в YouTube ролики своїх «подвигів» не з любові до батьківщини або ненависті до окупантів — їм просто подобається вбивати. Желябов і Перовська були терористами, але врешті-решт отримали ореол жертв царського режиму, що вироджується.

Сучасний тероризм — це продукт самої системи, ба більше — він є інтегрованим у систему.

Хай би як скандально це прозвучало, але діяльність терористичних груп на території тієї чи іншої держави є важливим показником її успішності і служить підвищенню її престижу, приковуючи до терористичних актів увагу світових ЗМІ.

Зрозуміло, заднім числом завжди можна зробити заяву, прикритися гаслом, знайти політичну доцільність у цих, по суті, неполітичних діях, чим, власне, і зайнята машина мас-медіа та сотні провладних політологів. Коли ж реальних терористів бракує, їх слід створити. Так, зокрема, у результаті фінансування ЦРУ найбільш боездатних груп ісламських бойовиків у Афганістані виникла горезвісна Аль-Каїда. І хоча дії ЦРУ були засуджені, цей віртуальний політичний продукт приніс своїм творцям не менші дивіденди, ніж найграндіозніший блокбастер.

¹ Символічне або символічний порядок — термін психоаналітичної теорії Жака Лакана. Порядок Символічного, поряд з Уявним і Реальним, — це один з елементів, що виділені Лаканом у спробі провести відмінність між елементарними регістрами, складовими вимірювання людського існування. — *Прим. автора.*